

42. Puoluekokous

42. Partikongressen
27.-29.5. Joensuu Areena

Asunto- ja maapoliittiset aloitteet 161-172

Puoluehallituksen lausunnot
ja puoluekokouksen päätökset 27.-29.5.2010

SISÄLLYSLUETTELO

Asunto- ja maapoliittiset aloitteet

161. Asumisen turvallisuutta kehitettävä	3
Kotkan Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys ry:n aloite	3
Puoluehallituksen lausunto	3
162. Talonmiehet takaisin	4
Kara- ja Viherkallion Sos.dem. Kilta ry:n jäsenen Eero Haahtin aloite	4
Puoluehallituksen lausunto	5
163. SDP mukaan Asumisen Hinta Alas (AHA) -yhteisrintamaan	6
Töölön Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n jäsenen Eric Hällströmin aloite	6
Puoluehallituksen lausunto	6
164. Asuntopolitiikka nähtävä osana sosiaalipolitiikkaa	7
Tapanilan Työväenyhdistys ry:n aloite	7
165. Asunnottomuus on poistettava	8
Sosialidemokraattiset opiskelijat SONK ry:n aloite	8
166. Jokainen tarvitsee kodin	8
Sosialidemokraattiset Naiset ry:n aloite	8
167. Jokaiselle koti	8
Pispalan Sos.-dem. Työväenyhdistys ry:n aloite	8
Puoluehallituksen lausunto aloitteista 164-167	9
168. Asunto on perusoikeus	10
Sosialidemokraattiset opiskelijat SONK ry:n aloite	10
Puoluehallituksen lausunto	10
169. SDP edistämään matalaenergiarakentamista	10
Globaalisosiaalidemokraatit – GSD ry:n aloite	10
170. SDP:n edistettävä ekologista rakentamista opiskelija-asuntotuotannossa	11
Tampereen Sosialidemokraattinen Opiskelijayhdistys TASY ry:n aloite	11
Puoluehallituksen lausunto aloitteista 169-170	11
171. Jätevesiasetuksen muuttaminen	12
Rajamäen Työväenyhdistys ry:n aloite	12
Puoluehallituksen lausunto	12
172. Suomelle edistyksellistä asumis-, maa- ja kaupunkipolitiikkaa	13
Yhteiskuntapoliittinen sos.-dem. yhdistys ry:n jäsenen Ossian von Konowin aloite	13
Puoluehallituksen lausunto	14

Asunto- ja maapoliittiset aloitteet

161. Asumisen turvallisuutta kehitettävä

Kotkan Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys ry:n aloite

Kotikuntalakia muutettiin vuonna 2004 ja silloin poistettiin taloyhtiöiltä / vastaavilta velvollisuus pitää asukkaista talonkirjoja. Taloyhtiöt eivät ole enää velvollisia pitämään tietoja asukkaista, jonka seurauksena ei välttämättä tiedetä kuka / ketä asunnoissa asuu. Tilanteesta aiheutuu turvattomuuden tunnetta ja jopa maksuvajetta vesimaksujen ja yleisten tilojen (sauna, pyykkitupa, varastot ym.) käytöstä. Suomalaisessa yhteiskunnassa on lisääntynyt yhteisöllisyysvaje ja yleinen välinpitämättömyys kanssaihmiä kohtaan. Se että kiinteistöillä ei ole velvollisuutta pitää kirjaa asukkaista on edesauttanut lisääntyneitä välinpitämättömyyttä.

Kotkan Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP toimii lainsäädännön muuttamiseksi siten että asunto- ja kiinteistöyhtiöille tulee uudestaan velvollisuus pitää ajantasaista ja oikeellista tietoa siitä keitä asuu taloyhtiön rakennuksissa.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa esitetään, että kotikuntalakia tulee muuttaa siten, että taloyhtiöillä on velvollisuus pitää talonkirjaa asukkaistaan.

Talonkirjojen pitoon velvoittavia määräyksiä on aikanaan sisältynyt kunnallisiin järjestyssääntöihin, ei lakiin. Ennen väestökirjalain voimaantuloa 1.1.1971 ei Suomessa ollut valtakunnallista osoiterekisteriä. Väestötietojärjestelmä on keskitetty, koko yhteiskunnan käyttöön tarkoitettu valtakunnallinen tietojärjestelmä, joka perustettiin 1970-luvun alussa väestökirjalain tultua voimaan. Väestötietojärjestelmään merkitään muun muassa henkilöiden ajantasaiset osoitteet. Väestökirjalain voimaantulon jälkeen ilmoitus muutosta tuli antaa talon omistajalle tai tämän edustajalle, jonka tehtävänä oli valvoa muuttoilmoituksen tekemistä ja toimittaa lomake edelleen maistraatille. Laki ei itsessään velvoittanut pitämään talonkirjoja. Talonkirjojen ylläpitäminen oli kuitenkin helppoa, koska lakisääteinen muuttoilmoituslomake kulki maistraatille talon edustajan kautta. Muuttoilmoitusmenettely muuttui kotikuntalain ja -asetuksen tultua voimaan 1.6.1994, minkä jälkeen muuttoilmoitus on tullut tehdä suoraan maistraatille.

Voimassa olevan kotikuntalain mukaan muuttaja on velvollinen ilmoittamaan pysyvän muuton lisäksi myös tilapäisestä asuinpaikasta maistraatille, jos asuminen kestää yli kolme kuukautta. Tämä parantaa osaltaan väestötietojärjestelmän osoitetietojen ajantasaisuutta ja sitä kautta myös taloyhtiöille väestötietojärjestelmästä annettavia palveluita. Muuttoilmoituksen voi tehdä kirjallisesti, puhelimitse tai verkossa.

Taloyhtiöt tarvitsevat omaa sisäistä hallintoaan varten tietoja talon asukkaista, minkä vuoksi asukasluetteloiden (talonkirjojen) pitäminen on käytännön syistä perusteltua. Tiedot uusista asukkaista on yksinkertaisinta kerätä samassa yhteydessä, kun asukas muutoinkin asioi talon edustajan kanssa. Taloyhtiö voi omilla sisäisillä säännöillään antaa asukastietojen ilmoittamiseen liittyviä määräyksiä. Asunto-osakeyhtiöissä veloitteita voidaan asettaa esimerkiksi osakkeenomistajille ja vuokrataloyhtiöissä vuokralaiselle. Esimerkiksi Helsingin kaupungin kiinteistöyhtiöissä on vuokralaiselle asetettu velvollisuus ilmoittaa talon edustajalle asukastietojen muutoksista vuokrasopimuksen irtisanomisen uhalla.

Taloyhtiö voi myös käyttää hyväkseen väestötietojärjestelmän tarjoamia palveluita. Taloyhtiöllä on mahdollisuus saada ajantasainen asukasluettelo yhtiössä asuvista. Sen voi hankkia maistraatista kertaluontoisesti tai säännöllisin väliajoin yhtiön haluamina ajankohtina.

Päätös

Puoluekokous toteaa, että aloite ei anna aihetta lainsäädäntömuutoksiin, mutta talonmiesten paluu työelämään on mahdollisuus saada halutessaan asukasluettelo väestötietojärjestelmästä.

162. Talonmiehet takaisin

Kara- ja Viherkallion Sos.dem. Kilta ry:n jäsenen Eero Haahtin aloite

Olen jo kauan, yli 10 vuotta, kirjoittanut ja käynyt kerran työministeriössä Filatovin aikana, keskustelemassa siitä, miten tärkeää ja työllistävää olisi palauttaa tai uudelleen organisoida Talonmiesten paluu työelämään. Luettelen tähän eräitä perusteluja; lisää olen valmis tarkentamaan suullisesti.

- 1) Talonmiehet hoitavat (usein myös puoliset) talon siisteydestä, monista palveluista, pikku sähkö- & putki remonteista.
- 2) Talonmiehet valvoivat asukkaiden turvallisuudesta.
- 3) Talonmiehet "katsastivat" asukkaiden asuntoja siten, ettei – niin kuin viime vuosina – joku vanhus tai sairas makaa kuolleena viikkoja asunnossaan.
- 4) Asuntojen asukkaiden tappelut ja väkivalta olisi mahdollista hälyttää tai jopa keskeyttää "talonmies-voimin"
- 5) Vanhusten, sairaiden ja vammaisten apu, kuten kaupassa käynti yms. voisi järjestyä Talonmies-avulla.
- 6) On monta muutakin motiivia, joista ehkä myöhemmin.

Miten tämä järjestyy taloudellisesti?

Talonmiehen (perheelle) tulee kiinteistöstä hankkia sopiva asunto. Se tapahtuisi esim. niin, että kiinteistöstä vapautuva asunto lunastettaisiin talonmiehen "virka-asunnoksi". Lunastaminen tapahtuisi niin, että kiinteistölle myönnettäisiin (edullista) kunnan tai valtion takaamaa lainaa, jonka maksu olisi kiinteä vuokravastikkeen osa, johon sisällytettäisiin myös kiinteä palkka. Asukkaiden tarpeen mukaisia lisä töitä olisi oikeus korvata tuntipalkkana.

Talonmiehet voisivat "organisoida" sopivaksi katsotulla "kortteli-, naapuri tms." -ryhmällä ja työnjaolla, joka sallisi pitää talonmiehen tointa joko täysi- tai sivutoimena. Mikäli talonmiehen puoliso osallistuisi huoltotöihin, hänelle tulisi korvata esim. porraskäytävän hoidosta jne. muista töistä. Mahdollisesti tarvittava "sosiaaliapu" so. kaupassa käynnit, ulkoiluttaminen, ehkä viikkosiivous yms., olisivat asukkaan erikseen korvattavia "sivutöitä".

Onhan jo riittävän perusteellisesti todettu, että eri "isännöintifirmat" hoitavat, jos ylipäättään hoitavat, mitään yllämainituista. Mikään heidän ns. ylimääräinen, kuten esim. unohtuneen kotinavaimen, t. vast. korvaus a) kestää kauan b) tulee hävyttömän kalliiksi asukkaalle.

Jos tällainen talonmiesten paluu pantaisi alulle, syntyisi esim. Helsinkiin arviolta n 50 000 yöpaikkaa. Lisäksi Turku, Tampere jne. Tehtävään ei paljon koulutusta tarvita: Tekniset valmiudet ja sosiaalinen mieli.

Talonmies tarvitsee tietenkin työtilat ja -välineet: Suurimmassa osassa esim. Helsingin asuin-kiinteistöjä on entisten pannuhuoneiden, ullakoiden ja vastaavanlaisten tilojen osalta löydettävissä tarpeen vaatimat tilat. Välineistön ei tarvitse olla juuri "jokamiehen" putki- ja sähkötyövälineitä kummempia.

Kara- ja Viherkallion Sos.dem.Kilta ry:n jäsen Eero Haahti esittää puoluekokoukselle, että

SDP toimillaan edistää talonmiesten paluuta hoitamaan asuin-kiinteistöjä.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa esitetään, että asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöihin tulisi palauttaa talonmiehet. Puolueen toivotaan edistävän talonmiesten paluuta hoitamaan asuinkiinteistöjä.

Talonmiehillä on suomalaisessa asumisessa pitkät perinteet. Talonmiehet yleistyivät etenkin 1900-luvun sotien jälkeisinä aikoina. Talonmiehet hoitavat monia kiinteistöjen yllä- ja kunnossapitoon liittyviä tehtäviä työsopimuksiensa mukaisesti. Taloyhtiö työnantajana viime kädessä määrittelee talonmiehen työnkuvan.

Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt voivat järjestää kiinteistöjensä erilaiset ylläpito- ja kunnostustoimet, kuten isännöinnin, siivouksen ja piha-alueiden hoidon haluamallaan tavalla. Osa yhtiöistä on luopunut talonmiehistä ja siirtynyt kiinteistöhuoltoyhtiön käyttämiseen. Monesti tämä on tapahtunut silloin, kun talonmies on jäänyt eläkkeelle.

Talonmiehillä on kiinteistössä kunnossapitoroolin lisäksi sosiaalinen rooli, kuten aloitteessakin todetaan. Tätä ei voida toteuttaa kiinteistöhuollon yrityksen tapauksessa samalla tavalla kuin talonmiehen avulla. Talonmiehen sosiaalinen rooli ei kuitenkaan ole perinteisesti tarkoittanut yksittäisten asukkaiden arjen askareiden tekemistä, kuten kaupassa käymistä.

Asunto-osakeyhtiöstä vapautuvien asuntojen lunastaminen yhtiölle vaatii asiaan liittyvää lunastusoikeutta, josta säädetään yhtiöjärjestyksessä. Yhtiöjärjestyksen sisällöstä päättää yhtiökokous. Vaihtoehtoisesti taloyhtiöille tulisi säätää lunastusmahdollisuus asunto-osakeyhtiölaissa.

Syitä kiinteistöjen hoidon ulkoistamiseen talonmiehiltä kiinteistöyhtiöille on ollut monia. Kiinteistöjen ja niiden hoidon nykyaikaistuminen on tarkoittanut yhä vahvempaa teknistymistä, jossa erilaisilla koneilla ja laitteilla on yhä suurempi rooli kiinteistöjen hoidossa. Alan teknistyminen vaatii alalla työskenteleviltä monipuolista osaamista, jota on säännöllisesti täydennettävä. Yksittäisillä talonmiehillä on nykyään harvoin sellaista laaja-alaista teknistä osaamista, jota nykyaikainen kiinteistöjen hoito vaatii. Myös tehtävän työn hinta on yksi huomattava tekijä siihen, minkä vuoksi asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt ovat ulkoistaneet talonmiehen työt kiinteistöhuollon yrityksille. Erilaiset laitteet, kuten piha-alueiden hoidossa tarvittavat koneet ja niiden ylläpito maksavat. Kiinteistöhuollon yritykset pystyvät tuottamaan palvelut monesti edullisemmin kuin mitä yksittäisestä talonmiehestä aiheutuvat kulut taloyhtiölle ovat. Alentuneet kiinteistöhuollon kulut ovat viime kädessä hillinneet asumiskulujen nousua ja jopa laskeneet asumisen hintaa.

Kiinteistöhuollossa taloyhtiöillä on mahdollisuus yhdistää voimansa ja hankkia yhteinen talonmies sekä hänelle tarvittavat koneet ja laitteet. Tämä on yksittäiselle yhtiölle kustannustehokkaampi tapa hankkia talonmies.

On hyvä pohtia lisäksi talonmiesjärjestelmän merkitystä julkisten kiinteistöjen osalta. Talonmiehillä on oma sosiaalinen merkityksensä myös yhteisöissä, kuten kouluissa.

Tällä hetkellä monet koulut, päiväkodit, terveyskeskukset ja vanhainkodit ovat peruskorjauksen tarpeessa. Julkisten kiinteistöjen hoito on jo vuosia ollut ulkoistettua toimintaa. Talonmiesjärjestelmän aikana kiinteistövauriot havaittiin ja korjattiin heti, nykyisessä järjestelmässä kukaan ei kartoita päivittäin kiinteistön kuntoa.

Talonmiesjärjestelmän katoaminen saattaa olla osasy syy kiinteistöjen rapautumiseen pidemmällä aikavälillä. Onkin perusteltua edistää siirtymistä takaisin talonmiesjärjestelmään julkisten kiinteistöjen hoidossa.

Päätös

Puoluekokous tunnustaa talonmiehen kiinteistöhuoltoyhtiötä laajemman merkityksen kiinteistöjen ylläpidossa. Puoluekokous toteaa, että asunto- tai kiinteistöosake-

yhtiön hallitus ja viime kädessä yhtiön osakkaat päättävät siitä, millä tavalla kiinteistöhoito on tarkoituksenmukaisinta järjestää. Puoluekokous haluaa edistää talonmiesten käyttöä julkisissa kiinteistöissä.

163. SDP mukaan Asumisen Hinta Alas (AHA) -yhteisrintamaan

Töölön Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n jäsenen Eric Hällströmin aloite

Rakenteilla on järjestöjen laaja konsortio nostamaan ideointi- ja adressitalkoilla yhteiskunnalliseen keskusteluun ja tutkimuksen kohteeksi asumisen hinnan ja etenkin sen kohtuullistamisen mahdollisuudet.

Aihe koskettaa erittäin vahvasti miljoonaa suomalaista, joiden kotitaloudet ovat vaikeuksissa asumiskustannusten takia. Suuri osa tästä ryhmästä on SDP:n nykyisiä tai potentiaalisia kannattajia.

Töölön Sosialidemokraattinen Yhdistys ry:n jäsen Eric Hällström esittää puoluekokoukselle, että

SDP tulisi mukaan Asumisen Hinta Alas (AHA) -kansalaisliikkeeseen ja nimeäisi edustajansa sen johtoryhmään.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa on kiinnitetty huomiota asumiskustannusten nousuun. Puolueen toivotaan liittyvän Asumisen Hinta Alas (AHA) -kansalaisliikkeeseen ja nimeävän edustajan sen johtoryhmään.

Pääkaupunkiseudulla asumiskustannukset saattavat pienituloisilla viedä jopa 50 % käytettävissä olevista tuloista. Se on liikaa. Tarvitsemme lisää kohtuuhintaisia asuntoja.

Asuntomarkkinatilanne on edelleen epävakaa globaalien taantumien vuoksi. Uusien asuntojen rakennuskustannukset eivät ole alentuneet, vaikka korot ovat historiallisen alhaalla ja kysyntä on laskenut. Suurempien asuntojen myyntiajat ovat pidentyneet ja vanhojen omistusasuntojen hintojen nousu on hidastunut. Uusien omistusasuntojen rakentaminen vaikuttaa lähtevän verkaisesti nousuun.

Kohtuuhintainen vuokra-asuntotuotanto laahaa edelleen paljon tavoitteita jäljessä. Uusia vuokra-asuntoja on kuitenkin valtion tuella rakennettu vuodesta 2008 lukien aiempia vuosia enemmän.

Sosialidemokraatit ovat osallistuneet aktiivisesti asuntopoliittiseen keskusteluun ja olemme esittäneet oman vaihtoehdon kohtuuhintaisen omistus- ja vuokra-asuntotuotannon lisäämiseksi. Sosialidemokraatit ovat esittäneet, että yhteiskunnan tukeman vuokra-asuntotuotannon lisäämiseksi käynnistysavustuksia tulisi korottaa ja korkotukilainojen omavastuukorko tulisi puolittaa. Näillä keinoilla on mahdollista päästä sosialidemokraattien tavoitteeseen, 10 euron kuukausittaiseen lähtövuokraan neliöltä.

Sosialidemokraatit ovat omissa kannanotoissaan vaatineet, että asuntopoliittikan painopisteiksi on asetettava lapsiperheiden ahtaasti asumisen vähentäminen ja pienituloisten lapsiperheiden tuen lisääminen, kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen rakentamisen lisääminen, asumiskustannusten pitäminen kohtuullisina sekä asumisen turvallisuus ja energiansäästö asumisessa. Olemme myös vaatineet, että valtion tukemana rakennetaan kohtuuhintaisia omistusasuntoja (HK-malli) erityisesti nuorten ja lapsiperheiden tarpeisiin.

Päätös

Puoluekokous pitää asiaa tärkeänä ja toteaa, että SDP toimii aktiivisesti aloitteessa esitettyjen tavoitteiden edistämiseksi.

164. Asuntopolitiikka nähtävä osana sosiaalipolitiikkaa

Tapanilan Työväenyhdistys ry:n aloite

Asunto on perusoikeus. Tästä huolimatta asunnottomuutta esiintyy Suomessa edelleen: se on vuosia jatkuneen vastuuttomuuden seuraus, vaikka hyvin voidaan sanoa, että asunnottomuus on kuolemaa aiheuttava tilanne. Asunnottomuusongelman lopulliseksi ratkaisemiseksi ei riitä pelkkä asuntojen rakentaminen, vaan tarvitaan kokonaisvaltaisempaa sosiaalipoliittista lähestymistapaa asunnottomuuden kovan ytimen selvittämiseksi.

Asumisen ongelmat voivat kohtuuttomasti hankaloittaa myös niiden ihmisten elämää, joilla asunto on. Kasvukeskuksissa asumiskustannukset ovat, erityisesti pienipalkkaisia lapsiperheitä ajatellen, suhteettoman suuri menoerä. Kuitenkin juuri perheasuntojen tulisi olla sen verran tilavia, että kehittyvällä lapsella olisi mahdollisuus oman huoneen perusyksityisyyteen. Uhkaamassa on muualta maailmasta tuttu tilanne, jossa pienipalkkaisimmat pakotetaan asumaan kauas keskustoista jopa tuntien työmatkojen päähän.

Keskustelua kiinteistöveron tasosta on käyty viime aikoina jonkin verran. Oikein sovellettuna kiinteistövero onkin hyvä instrumentti muun muassa kannustaa kestävän kaupunkirakenteen kehittämiseen. Ajoittain on kuitenkin ollut havaittavissa, että kunnallisen tuloveron nostamisen ollessa porvarillisesta näkökulmasta ideologisesti paheksuttavaa, on kiinteistöveroä pyritty käyttämään "salonkikelpoisempänä" lisätulojen lähteenä. Tämä on kuitenkin joissakin tapauksissa johtanut esimerkiksi siihen, että vanhoilla pientaloalueilla ovat pienituloiset, "mummonmökkien" asukkaat joutuneet luopumaan kodeistaan kustannusten äkillisesti noustessa. Myös tämä voi olla sosiaalinen haitta ja toimia erityisesti ikäihmisten jaksamista koskevia tavoitteita vastaan.

Yhdistyessään epävarmuuteen työpaikasta voi lisäepävarmuus asumisen turvasta aiheuttaa juuretuntemuksen tuntemuksia ja merkittäviä sosiaalisia ongelmia. Lisäksi pienipalkkaisen väestön keskittyminen kaukaisemmille asuinalueille voi olla sosiaalisia ongelmia aiheuttava tekijä sekä hankalaa myös työvoiman saatavuuden ja elinkeinoelämän näkökulmasta. Siksi asuntopolitiikka tulisikin nähdä yhteiskunnallisessa keskustelussa viime kädessä yhtenä osana sosiaalipolitiikkaa tai vähintäänkin yhtenä kestävän sosiaalipolitiikan edellytyksistä.

Tapanilan Työväenyhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP:n toimijoiden tulisi aina päätöksenteossa tarkastella asuntopolitiikkaa myös sosiaalipoliittisena kysymyksenä. Lisäksi asuntopolitiikassa tulee noudattaa ainakin seuraavia tavoitteita:

- tavoitteeksi on otettava asunnottomuuden poistaminen Suomesta muun muassa sosiaalista palvelu- ja tukiasumista lisäämällä,
- kiinteistöveroä tulee tarkastella nimenomaan asumisrakenteen kehittämisen välineenä, ei rahastuskeinona,
- kasvukeskuksissa on kaavoituksella, minimineliömääriä säätämällä ja kaupunkien omalla rakennuttamisella lisättävä merkittävästi lapsiperheille sopivien, kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tuotantoa.

165. Asunnottomuus on poistettava

Sosialidemokraattiset opiskelijat SONK ry:n aloite

Asunto on ihmisen perusoikeus. Hallinnolliset tai taloudelliset seikat eivät saa estää ihmistä saamasta asuntoa. Syrjäytyneitä tai syrjäytymisvaarassa olevia ihmisiä ei saa eristää muusta yhteiskunnasta. Ihmisoikeuksien mukaan jokaisella on oikeus sopivaan asuntoon. On häpeällistä, että Suomessa sallitaan tilanne, jossa lähes 10 000 ihmistä on asunnottomana.

Sosialidemokraattiset opiskelijat SONK ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP ja sen toimijat kaikessa toiminnassaan vaikuttavat siihen, että asunnottomuus poistetaan määrätietoisin toimenpitein.

166. Jokainen tarvitsee kodin

Sosialidemokraattiset Naiset ry:n aloite

Jokaisella ihmisellä on oikeus asuntoon ja hyvään asumisympäristöön.

Yhdyskuntasuunnittelussa on otettava lasten ja perheiden näkökulma huomioon. Sosiaalinen vuorovaikutus rakentuu pienen lapsen lähiympäristössä, siksi palvelut, lähiliikunta- ja kokoontumispaikat ovat tärkeitä. Ne mahdollistavat vanhempien verkottumisen ja lasten ystävyssuhteiden kehittymisen varhaisessa vaiheessa.

Suomessa on asunnottomia noin 10 000. Heistä valtaosa sinnittelee pääkaupunkiseudulla. Uutena riskiryhmänä ovat maahanmuuttajataustaiset. Köyhyys on kohtuullisen asumisen ensimmäinen este. Yhteisöllisyydestä syrjäytyminen johtaa usein kodittomuuteen. Asuntopolitiikan on oltava väline myös syrjäytymisen ehkäisyssä ja erityisryhmien asumisen parantamisessa.

Syrjäytymisen syinä on päihteiden väärinkäyttöä, rikollisuutta, työttömyyttä, avioeroja, mielen-terveyden ongelmia ja hoitamattomia sairauksia. Ongelma ei siten ratkea pelkästään asuntojen rakentamisella, sillä monet ovat moniongelmaisia ja he tarvitsevat asunnon lisäksi muutakin tukea elämäänsä.

Sosialidemokraattiset Naiset esittää puoluekokoukselle, että

puoluekokous velvoittaa sosialidemokraattisia päättäjiä ja asioiden valmistelijoita eduskunnassa sekä kunnallispolitiikassa toimenpiteisiin, jotta

- kohtuuhintaisia asuntoja on pienille perheille
- vuokra-asumista tuetaan.
- kohtuuhintaisia kunnallista vuokra-asuntotuotantoa lisätään
- mahdollisuudet kotien saneeraamiseksi useammalle sukupolvelle tutkitaan
- vammaisten asumisessa on otettava huomioon esteettömyys ja liikkuminen
- ympäristö, joka on lasten ehdoilla suunniteltu, on turvallinen kaikille

167. Jokaiselle koti

Pispalan Sos.-dem. Työväenyhdistys ry:n aloite

Tavoitteena tulee olla, ettei yhdenkään ihmisen tarvitse asunnon puutteen vuoksi olla Suomen syksyn ja talven säässä yötä ulkona. Puolueen puheenjohtajan vaatimus siitä, ettei ketään jätetä, on otettava vakavasti. Yhteiskunnan terveys-/sosiaali- ja asuntopoliittiset tukitoimet on ensisijaisesti valjastettava asuntojen järjestämiseen niitä tarvitseville. Tarvitaan nykyistä paljon monipuolisempia ratkaisuja ja entistä enemmän poliittista, yhteistä tahtoa. Sitä löytyi aivan eri tavoin pienissä keskustavoitteisissa, pohjois-pohjanmaalaisissa kunnissa kuin meidän suurissa kaupungeissamme. Kaupungeissa eivät seurakunnatkaan, vaikka on tyhjiä huoneistoja, ole suurista puheista huolimatta auttaneet riittävästi. Esimerkiksi Tampereen ev. lut. seurakunta tarjo-

aa Mustassa Lampaassa ruokaa, peseytymismahdollisuutta, vaatteita ja Jumalan sanaa, mutta tärkeintä, vuodetta, jossa koditon saisi nukkua, se ei anna. Myös Kotilinnasäätiöllä on asuntoiloissaan tyhjiä huoneita (oleskelutiloja), joita ei kukaan käytä. Omien havaintojeni mukaan ovat nuoremmat poliisimiehet viime aikoina osoittaneet ymmärrystä asunnottomia kohtaan.

Perustelut:

Ihmisyuden, ihmisoikeuksien ja oikeudenmukaisuuden takia.

Sosialidemokraattisen puolueen uskottavuuden ja vahvistumisen takia

Pisalan Sos.-dem. Työväenyhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

tavoitteena tulee olla, ettei yhdenkään ihmisen tarvitse asunnon puutteen vuoksi olla Suomen syksyn ja talven säässä yötä ulkona. Puolueen puheenjohtajan vaatimus siitä, ettei ketään jätetä, on otettava vakavasti. Yhteiskunnan terveys-/sosiaali- ja asuntopoliittiset tukitoimet on ensisijaisesti valjastettava asuntojen järjestämiseen niitä tarvitseville.

Puoluehallituksen lausunto aloitteista 164-167

Aloitteissa esitetään, että asunnottomuus tulee poistaa. Aloitteessa nro 164 esitetään lisäksi asuntopolitiikan huomioimista osana sosiaalipolitiikkaa. Aloitteessa 166 esitetään myös esteettömyyden lisäämistä ja elinympäristön turvallisuudesta huolehtimista.

Asunnottomia oli noin 8 000 yhden hengen taloutta ja noin 300 perhettä vuoden 2008 lopussa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) mukaan. Yli puolet asunnottomista on pääkaupunkiseudulla. Asunnottomuus on viime aikoina lisääntynyt. Vuodesta 2007 vuoteen 2008 yksinäisten asunnottomien määrä oli kasvanut noin 400:lla. Osasyynä tähän on vaikuttanut globaali taloudellinen taantuma, joka on ajanut pienituloisia entistä ahtaammalle. Todellinen asunnottomuus lienee kuitenkin tilastoja suurempaa. Tämä johtuu siitä, että osa asuntoa, omaa kotia, tarvitsevista majoilee sukulaisten tai tuttavien luona ja osa ihmisistä asuu vääränkokoisessa asunnossa – joko liian pienessä tai liian suuressa.

Asunnottomien moniongelmaisuuksien lisääntyminen on vakava ongelma, johon on haastavaa vastata. Pelkän asunnon osoittaminen ei riitä, sillä moniongelmainen asunnottom ei selviydy yksin arjesta. Tämä vaatii viranomaisten moniammatillista yhteistyötä ja asukkaiden valvontaa.

Tarvitsemme lisää kohtuuhintaisia asuntoja ja tukiasuntoja, joista asunnottomille voidaan osoittaa asunto. Lisäksi tarvitsemme asunnottomien tueksi erilaisia tukipalveluita, joiden avulla asunnottomilla on mahdollisuus itsenäiseen selviytymiseen. Jokaisella on oltava mahdollisuus inhimilliseen asumiseen. Myös elinympäristön ja rakennusten esteettömyyttä on lisättävä. Elinympäristön on oltava turvallinen kaikille.

Sosialidemokraatit ovat olleet yksi keskeinen asunnottomuuden poistamisen puolestapuhuja ja aktiivinen toimija tavoitteen saavuttamisessa. Olemme esittäneet, että kohtuuhintaista vuokra-asuntotuotantoa tulee lisätä huomattavasti puolittamalla korkotukilainoituksen omavastuukorko sekä lisätä asukasneuvontaa ja sosiaalista isännöintiä.

Lisäksi olemme esittäneet, että työttömäksi joutuneille tai muusta syystä äkillisesti tulotason romahduksen kokeneille perheille on valtion tukitoimin turvattava mahdollisuus saada lykkäystä asuntolainojensa korkoihin ja lyhennyksiin tai vuokravelkojen maksamiseen.

Päätös

Puoluekokous yhtyy aloitteiden esityksiin. Puoluekokous edellyttää, että puolue toimii aktiivisesti asunnottomuuden poistamiseksi ja edullisen ja laadukkaan vuokra-asuntotarjonnan lisäämiseksi.

168. Asunto on perusoikeus

Sosialidemokraattiset opiskelijat SONK ry:n aloite

Turvallinen asuminen on ihmisen perusoikeus. Kuntien tulee kaavoittaa uudet asuinalueet sosiaalisesti kestäviksi. Tällä tarkoitetaan monimuotoisten asuinratkaisujen rinnakkaineloa samalla alueella. Sosiaaliseen asuntotuotantoon on panostettava. Syrjäytyneitä tai syrjäytymisvaarassa olevia ihmisiä ei saa eristää muusta yhteiskunnasta. Asuntoloita ja turvapaikan hakijoiden vastaanottokeskuksia tulee sijoittaa tasapainoisesti kuntien alueelle.

Sosialidemokraattiset opiskelijat SONK ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP ja sen toimijat kaikessa toiminnassaan huolehtivat siitä, että asuntotuotanto ja kaavoittaminen on sosiaalisesti kestävä. Asuntoloita ja turvapaikan hakijoiden vastaanottokeskuksia tulee sijoittaa kuntiin tasapainoisesti.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa todetaan asunnon olevan jokaisen perusoikeus ja että kaavoituksella tulisi huolehtia monipuolisesta asuntorakenteesta.

Sosialidemokraatit ovat olleet kautta historian merkittävä sosiaalisen eheyden puolestapuhuja. Asunto- ja maapolitiikassa tätä on toteutettu vaalimalla monipuolista asukasrakennetta kuntien ja kaupunkien eri osissa. Monipuolinen asukasrakenne edellyttää monipuolista asuntorakennetta – tarvitaan niin vuokra-, asumisoikeus-, osaomistus- kuin omistusasuntoja. Myös talotyypeillä on asuntorakenteessa keskeinen merkitys. Monipuolinen asukasrakenne edellyttää myös monipuolista rakennuskantaa: kerrostaloja, erilaisia pientaloja ja omakotitaloja.

Sosiaalisesti eheillä asuinalueilla on merkittävä vaikutus alueiden ja niiden ihmisten hyvinvointiin ja elämänlaatuun. Monipuolinen asuntorakenne hillitsee sosiaalisia lieveilmiöitä, ehkäisee ihmisten syrjäytymistä ja alueiden leimautumista. Lisäksi sosiaalisesti eheät asuinalueet lisäävät yleistä turvallisuutta.

Päätös

Puoluekokous yhtyy aloitteen esitysosaan. Puoluekokous toteaa, että puolueen yksiä keskeisiä asuntopoliittisia tavoitteita kautta historian on ollut asuinalueiden sosiaalinen ja ekologinen eheys.

169. SDP edistämään matalaenergiarakentamista

Globaalisosialidemokraatit – GSD ry:n aloite

Energiankulutuksen vähentäminen matalaenergiarakentamisen kautta on jossain määrin jäänyt muun energiakeskustelun varjoon, vaikka energian kokonaiskäytöstä kuluu vuosittain noin viidennes rakennusten lämmittämiseen; yhdessä rakennusten ylläpidon ja rakentamisen kanssa päästään noin 40 prosenttiin energiankulutuksesta. Rakentamisen kautta voidaan siis saavuttaa merkittäviä energiasäästöjä.

Vakiintuneen määrittelyn mukaan matalaenergiarakennukset kuluttavat vuodessa korkeintaan 60 kWh/m² vuodessa. Näiden tavanomaista vähemmän energiaa kuluttavien talojen rakentaminen on nykytekniikalla täysin mahdollista eikä kustannusero VTT:n mukaan ole kuin 3-5 prosenttia verrattuna normaalirakentamiseen. Avainseikkoja ovat energiatehokas ilmanvaihto ja eristäminen.

Globaalisosialidemokraatit-GSD ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP ja sen toimijat ryhtyvät määrätietoisesti edistämään matalaenergiarakentamista ja ottavat nämä tavoitteet huomioon kaikessa toiminnassaan.

170. SDP:n edistettävä ekologista rakentamista opiskelija-asuntotuotannossa

Tampereen Sosialidemokraattinen Opiskelijajyhdistys TASY ry:n aloite

Viime puoluekokouksessa 7.6.2008 hyväksytyssä SDP:n ilmasto-ohjelmassa Neljä vuodenaikaa vaaditaan kestäväää rakentamista. Ohjelma käsittää lukuisia hyviä tavoitteita ekorakentamisen vauhdittamiseksi, kuten matalaenergiarakentamista ja passiivitaloja edellyttävien standardien käyttöönoton ja vuokratulojen korkotukilainoituksen ehtojen parantamisen siten, että niissä huomioidaan energiansäästövaikutukset. TASY esittää, että SDP edistää ilmasto-ohjelman laajojen tavoitteiden eteenpäin viemiseksi ekologista rakentamista opiskelija-asuntotuotannossa.

Suomen opiskelija-asuntojärjestelmä tuottaa opiskelija-asuntoja lähes kokonaan valtion korkotukilainoituksen turvin. Kullakin opiskelupaikkakunnalla on yleensä yksi, opiskelijajärjestöjen tai kaupungin perustama opiskelija-asuntosäätiö tai -yhteisö, joka hoitaa keskitetysti paikkakunnan opiskelija-asuntojen tuotantoa ja ylläpitoa. Ekologisella opiskelija-asuntotuotannolla saataisiin tietoa, kokemusta ja esimerkkejä myös muulle asuntotuotannolle kestävästä rakentamisesta, ja ohjauskeinojen - kuten kannusteiden ja paineen - luominen melko kompaktin opiskelija-asuntojärjestelmän ja Asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskuksen kautta olisi hyvinkin mahdollista. Tätä kautta saataisiin luotua pilotti, josta saatavia kokemuksia ekologisesta rakentamisesta ja hyviä käytäntöjä voitaisiin levittää muuhunkin asuntotuotantoon. Muun muassa Wienissä on saatu hyviä kokemuksia passiivitalojen rakentamisesta opiskelija-asuntotuotannossa.

Tampereen Sosialidemokraattinen Opiskelijajyhdistys TASY ry esittää puoluekokoukselle, että

SDP edistää ekologista rakentamista opiskelija-asuntotuotannossa ja pyrkii luomaan ohjauskeinoja tavoitteen edistämiseksi.

Puoluehallituksen lausunto aloitteista 169-170

Aloitteissa esitetään matalaenergiarakentamisen edistämistä.

Asuminen on merkittävä energian käyttäjä Suomessa. Asuntojen energiatehokkuuden lisäämisellä voidaan saavuttaa merkittävää energian säästämistä. Asuntokanta uudistuu kuitenkin hitaasti, sillä olemassa olevaa asuntokantaa on paljon. Täten asuntojen energiatehokkuuden lisäämiseksi on huomioitava myös olemassa oleva asuntokanta.

Sosialidemokraattinen liike on merkittävä ympäristöliike. Olemme olleet aloitteellisia monissa ympäristökysymyksissä. Ympäristöystävällisyys on nostanut myös päätään asuntopoliitikassa koko 2000-luvun.

Sosialidemokraatit hyväksyivät asuntopoliittisen kannanoton marraskuussa 2009, jossa ympäristöystävällinen asuntopoliittikka näyttäytyi yhtenä merkittävänä elementtinä. Kannanotossa vaadimme, että nollaenergia-asuntojen osuutta uudistuotannossa kasvatetaan. Pidempiaikaisena tavoitteena on, että koko uudistuotanto koostuu vain nollaenergia-asuntojen rakentamisesta. Vanhan asuntokannan korjaamista tulee sosialidemokraattien mielestä myös edistää siten, että niiden energiankulutus vähenee merkittävästi. Olemme esittäneet, että Valtion asuntorahaston varoja voitaisiin käyttää energiatehokkaaseen peruskorjaamiseen.

Energiatehokkuuden lisäämiseksi tarvitsemme erilaisia kannustimia energiatehokkaampien ratkaisujen käyttöönoton tukemiseksi. Tätä voitaisiin tukea esimerkiksi antamalla korkeampia avustuksia energiatehokkuutta lisääville ratkaisuille sekä kiristämällä normeja. Myös rakennusteollisuuden saaminen mukaan energiatehokkuustalkoisiin on ehdottoman tärkeää. Tutkimuk-

sella ja koulutuksella voimme saavuttaa uusia innovaatioita rakennusten energiatehokkuuden lisäämiseksi ja ympäristön säästämiseksi.

Päätös

Puoluekokous yhtyy aloitteiden päätösesityksiin. Puoluekokous toteaa, että matalaenergiarakentamista tulee edistää kaikessa rakentamisessa.

171. Jätevesiasetuksen muuttaminen

Rajamäen Työväenyhdistys ry:n aloite

Rajamäen työväenyhdistys esittää jätevesiasetusta muutettavaksi niin, että valtio tukisi haja-asutusalueilla asuvia, kuten ikääntyneitä eläkeläisiä ja työttömiä vesihuollon saattamiseksi vuonna 2014 voimaan tulevien säännösten mukaisiksi.

Jätevesien puhdistusjärjestelmien on oltava viimeistään vuonna 2014 uusien, vesiasetuksessa säädettyjen tiukentuvien kriteerien mukaisia. Rakennuskaava-alueilla asiat ovat yleensä kuntien toimin ja verovaroin saatu hyväksyttävään kuntoon.

Toisin ovat asiat haja-asutusalueilla. Siellä jätevesijärjestelmät on rakennettu ja kustannettu ja nyt ne edellytetään myös uudistettaviksi kiinteistönomistajien omin neuvoin varoin.

Puhdas vesi on välttämättömyyshyödyke, sitä pidetään jopa ihmisoikeutena. Myös asialliset saniteettimahdollisuudet ovat elämän perusasioita. Kuntien vastuun yhdenvertaisesta vesihuollosta ei tarvitse tarkoittaa sitä, että kunta järjestää vesihuollon jokaiselle samalla tavalla. Riittää, että kunnat takaavat jokaiselle kuntalaiselle realistiset mahdollisuudet asianmukaiseen vesihuoltoon.

Jätevesiasetus määrittelee kriteerit ja vastuutahon, mutta ei estä yhteistä vastuunkantoa. Esimerkiksi Tuusulassa ja Luvialla kunnat ovat ottaneet vetovastuun myös haja-asutusalueiden puhdas- ja jätevesijärjestelmien rakentamisesta. Useimmissa kunnissa kuitenkin vastuu haja-asutusalueilla on kiinteistönomistajien omalla vastuulla riippumatta siitä, kuinka hyvissä varoissa tai toimintakykyinen kiinteistönomistaja on. Vesiosuuskuntia syntyy kuin sienä syysmetsässä. Vähävaraisilta on kohtuutonta vaatia vesiosuuskuntien edellyttämiä tuhansien eurojen panostuksia ja esimerkiksi ikääntyneiltä aktiivista osallistumista osuuskunnan hallintointiin.

Rajamäen Työväenyhdistys ry esittää puoluekokoukselle, että

vesiasetusta muutettaisiin niin, että valtio tukisi haja-asutusalueilla asuvia vähävaraisia, kuten eläkeläisiä ja työttömiä vesihuollon saattamiseksi vuonna 2014 voimaan tulevien säännösten mukaisiksi.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa esitetään jätevesiasetuksen muuttamista siten, että valtio tukisi haja-asutusalueiden pienituloisia heidän jätevesihuoltonsa saattamiseksi vuonna 2014 voimaan astuvien normien mukaisiksi.

Vuonna 2014 voimaan astuvilla jätevesiasetuksen uusilla säännöksillä pyritään toimimaan yhteisen ympäristön hyväksi. Haja-asutusalueiden jätevedet muodostavat merkittävän kuormituksen vesistöille ja muulle ympäristölle esimerkiksi typpi- ja fosforipäästöjen osalta. Kunnallistekniikan ulkopuolella asuvat kuormittavat vesistöjämme moninkertaisesti viemäriverkon piirissä asuvaan nähden.

Vastuullinen kunta huolehtii siitä, että kunnassa asiat saadaan säännösten mukaisiksi asetetussa aikataulussa. On tärkeää huolehtia siitä, että haja-asutusalueiden rakennuksien jätevesien käsittely saadaan uusien normien mukaisiksi. On selvää, ettei kaikilla ole taloudellisesti mahdollisuutta saada jätevesiensä käsittelyä uudistettua tulevien normien mukaisiksi. Siksi on tärkeää, että valtio tukee pienituloisimpia järjestelmän uusimisessa asetuksen mukaiseksi. Valtion korjausavustusmäärärahasta onkin viime vuosina maksettu tulosidonnaisia avustuksia tähän. Koska tuki on maksettu samasta määrärahasta, kuin muutkin korjausavustukset, on huolehdittava, että ko. määräraha kaikkienensa on riittävä.

Päätös

Puoluekokous toteaa, että valtio tukee jo haja-asutusalueilla asuvien pienituloisien jätevesihuollon saattamista vuonna 2014 voimaan astuvien normien mukaisiksi. On tärkeää, että määrärahojen riittävydestä ja tiedotuksen kattavuudesta huolehditaan.

Eriyisen tärkeää on huolehtia jätevesihuollosta pohjavesialueilla ja vesistöjen läheisyydessä. Sen sijaan muualla haja-asutusalueilla annetaan tarvittaessa lisää siirtymäaikaa ratkaisujen toteuttamiseen.

172. Suomelle edistysellistä asumis-, maa- ja kaupunkipolitiikkaa

Yhteiskuntapoliittinen sos.-dem. yhdistys ry:n jäsenen Ossian von Konowin aloite

Miten tavoitteet ihmis- ja perhekeskeiselle kaupunkipolitiikalle?

Meidän tulisi vihdoinkin nähdä missä maamme väestö parhaiten tulisi toimeen ja asuisi oman maamme ja samalla myös Euroopan näkökulmasta.

”Koko maan pitäminen asuttuna” on hokema vailla perusteita. Etelä-Suomi on monella mittarilla maan edullisin osa asua ja tehdä työtä. Tampereen pohjoispuolella asuu nyt 1,9 miljoonaa Puolet heistä eli noin miljoonalle asukkaalle voisimme tarjota hyvä mahdollisuus muuttaa Etelä-Suomeen. Vastaavalla alueella Pohjois-Ruotsissa on nyt noin 0,8 miljoonaa asukasta. Tarkoin harkituilla toimenpiteillä myös parannettaisiin eteläsuomalaisien asumisololoja ja saatettaisiin koko Suomi kukoistukseen vieläpä lapsiperhekeskeisellä asumispolitiikalla. Silloin mm. ei tarvitsisi ulkomailta väkeä vanhuksiamme hoitamaan?

Ratkaisuksi halukkaille muuttajille ja muille olisi omakotitalo ja pientalokaupunkeja hyvillä rai-deliikennyhteisillä.

Tämä erityisesti lapsiperheille edullinen toimeentulo-, asumis- ja elämämuoto on toteuttavissa noin 30 000 asukkaan pientalokaupungeissa Porin ja Kotkan välissä ratarenkaiden varressa, joista on helppo yhteys lähes kaikkiin Etelä-Suomen kaupunkeihin. Niissä voi ainakin osalle toteutua suomalainen ihanne ”Punainen mökki veden äärellä keskellä kaupunkia”. Jalankulkuun, pyöräilyyn ja erityisesti junaan tukeutuen syntyy hyvin toimiva, vähäautoinen ja turvallinen liikennekulttuuri. Asunnoista on useimmille alle 2 km asemalle, sykkivään keskustaan ja työpaikoille.

Omakotitalossa, tontin puutarhassa ja tekemisen tiloissa paranee ja monipuolistuu kaikenikäisten luovuus ja elämä. Talo on yleensä asukkaan oma, jolloin sitä hoidetaan hyvin.

Kasvukeskukset

Yli 100 000 asukkaan kasvukeskukset maamme eri osissa ovat hyvin toimivia ja niitä tulisikin kehittää edelleen.

Ainoa metropoliamme (Helsinki + Vantaa + Espoo) kehitetään yli 1,3 milj. asukkaan kaikkien kannalta hyvin toimivaksi kokonaisuudeksi.

Etelä-Suomeen syntyvällä ratarenkaiden verkostolla tulee kaikille nopea, mukava ja turvallinen yhteydenpitomahdollisuus, jolloin mm. ajallisesti hahmottuu koko alue Porista ja Turusta Kotkaan ja Lappeenrantaan yhtenä vuorovaikutusalueena, Suur-metropolialue, jolla voi olla monenlaisia positiivisia vaikutuksia.

Maareformi

Asumisen mahdollisuuksia voidaan parantaa uudistetulla maapolitiikalla. Valtio hankkii maan erityislailla ja antaa alueet kaupungeille. Kaupungit velvoitetaan kaavoittamaan ja luovuttamaan tontit pitkäaikaisilla, yli sadan vuoden vuokrasopimuksilla asumiseen ja muuhun toimintaan. Aiemmin Suomessa kaupunkeja perustettaessa kuninkaat ja keisarit antoivat kaupungeille tarvittavan alueen lahjoitusmaana, jota sai vain vuokrata eri tarkoituksin. Periaatetta tulisi nytkin noudattaa. Yhden em. pientalokaupungin maantarve on 10 km² = 20 milj. euroa.

Fyysinen valtakunnansuunnittelu

Suomi tarvitsee vihdoin edistyksellisen fyysisen valtakunnansuunnittelun esimerkiksi Hollannin tapaan. Yhdyskuntarakenteemme kehittäminen vaatii pitkäjänteisyyttä hukkainvestointien välttämiseksi. Tilanteen parantamiseksi tulisi esim. Eduskuntaan perustaa kotimaamme fyysisen kokonaisuuden selvitystä ja suunnittelua tekevä instituutio 1.6.2006 perustetun ulkopoliitiikan instituutin tapaan.

Nyt on varattava varoja suurten linjojen selvittämiseksi.

Yhteiskuntapoliittinen sos.-dem.yhdistys ry:n jäsen Ossian von Konow esittää puoluekokoukselle, että

yhdyskuntarakenteemme kehittäminen vaatii pitkäjänteisyyttä hukkainvestointien välttämiseksi. Tilanteen parantamiseksi tulisi esim. Eduskuntaan perustaa kotimaamme fyysisen kokonaisuuden selvitystä ja suunnittelua tekevä instituutio 1.6.2006 perustetun ulkopoliitiikan instituutin tapaan.

Puoluehallituksen lausunto

Aloitteessa esitetään kestävän asumis-, maa- ja kaupunkipoliitiikan harjoittamista sekä kansallisen yhteiskuntarakenteen instituutin perustamista.

Tehokkain tapa asuntosektorilla edistää kestävän kehityksen mukaisia ratkaisuja on olemassa olevan kaupunkirakenteen tiivistäminen ja nykyisen asuntokannan peruskorjaaminen. Kaukolämmön hyödyntäminen ja lyhyet etäisyydet työpaikan ja kodin välillä ovat tehokkain tapa säästää energiaa. Uutta asuntokantaa rakennettaessa on myös ympäristönäkökulma otettava huomioon ja rakennettava uusia kohteita ensisijassa vain olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen ja hyvien julkisen liikenteen väylien läheisyyteen.

Yhteiskuntarakenteen yleisen tiivistämisen lisäksi lähioissa ja taajamissa tulisi suosia monipuolista asuntorakentamista, jossa urbaaneilla pientaloilla ja puurakentamisella olisi nykyistä suurempi rooli. Tällaisilla alueilla tulee huolehtia myös toimivasta joukkoliikenteestä.

Yhteiskunnassa vallitsee laaja konsensus siitä, että kunnilla on kaavoitusmonopoli. Tämä antaa sekä valtaa että vastuuta kuntapäätäjille kaavoitusasioissa. Kukin kunta tekee ratkaisut kaavoituksesta alueensa parhaaksi. Kunnilla on jo nyt riittävästi työkaluja asuntorakentamisen edistämiseksi, jos ne haluavat vain niitä käyttää. Kohtuuhintaisen tonttitarjonnan lisäämiseksi tarvitaan valtion ja kuntien välistä yhteistyötä.

Sosialidemokraatit haluavat lisätä joukkoliikenteen rahoitusta merkittävästi ja tärkeänä osana tätä kehittää raideliikennettä. Nyt tehtävät investoinnit tulevat seuraavien vuosikymmenten varrella maksamaan itsensä takaisin. Asuntoalueita tulee entistä enemmän sijoittaa toimivien raideyhteyksien yhteyteen. Tämä on iso tulevaisuuteen tähtäävä ympäristöratkaisu.

Päätös

Puoluekokous yhtyy aloitteen henkeen yhdyskuntarakenteen pitkäjänteisen ja järjestyksen suunnittelun turvaamiseksi. Puoluekokous pitää tarpeellisena, että yhdyskuntarakennetta tiivistetään ja raideliikennettä kehitetään.

Muilta osin puoluekokous katsoo, että aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.